

ΟΜΙΛΟΣ ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΩΝ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ
ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΩΝ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ
ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ
Γ' ΤΑΞΗ ΕΠΑΛ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΣΑΒΒΑΤΟ 30 ΜΑΪΟΥ 2026

A. ΜΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

1^η δραστηριότητα

A1.α Στη συγκεκριμένη συνέντευξη ο Χολάντερ παρουσιάζει δυο βασικές αρχές του μπάσκετ. Αρχικά, υποστηρίζει πως η προσαρμογή του ανθρώπου σε διαφορετικές καταστάσεις είναι σημαντική. Ακόμη, τονίζει ότι ο άνθρωπος καλό θα ήταν να διακατέχεται από φιλόδοξη διάθεση για αυτά που μπορεί να κατορθώσει. Τέλος, αυτές οι πρακτικές βοηθούν και πλαισιώνουν το άτομο ενάντια στις δυσκολίες της ζωής γενικότερα.

A1.β Αφήγηση: « όταν ήμουν μικρός ο πατέρας μου...μπασκέτα»

Μεταφορική γλώσσα: « να πορεύεσαι μέσα στον κόσμο»

Ασύνδετο σχήμα: « ...ισχυρός, βασικός, βιώσιμος προσανατολισμός»

Ευθύς λόγος: « Κοίτα ψηλά»

Πρώτο ρηματικό πρόσωπο: «έμαθα»

2^η δραστηριότητα

A2.α Ο τίτλος του κειμένου «Θα μπορούσε το μπάσκετ να σώσει τον κόσμο;» είναι αποτελεσματικός, καθώς προϋποθέτει για το περιεχόμενο του κειμένου, αναλύοντας πώς το συγκεκριμένο άθλημα μπορεί να φανεί ωφέλιμο για τον κόσμο. Πρόκειται για έναν ελκυστικό και παραστατικό τίτλο. Με τη χρήση της υποτακτικής έγκλισης «θα μπορούσε να

σώσει...» διαφαίνεται η δυνατότητα που έχει το μπάσκετ να κάνει τον κόσμο βιώσιμο. Τέλος, με τη χρήση του ερωτηματικού αυξάνεται η παραστατικότητα του τίτλου, επιτυγχάνεται ο προβληματισμός αλλά και η περιέργεια του αναγνώστη για το αν τελικά το μπάσκετ μπορεί να σώσει τον κόσμο.

A2.β Η αναλογία στη συγκεκριμένη παράγραφο εντοπίζεται στο χωρίο: « Ωστόσο, η σημαντική...ανυψωνόμαστε». Με αυτόν τον τρόπο, ο συνεντευξιαζόμενος παραλληλίζει το υπερυψωμένο καλάθι του μπάσκετ με τους υψηλούς στόχους που πρέπει να θέτει ο άνθρωπος στη ζωή του. Ειδικότερα, όπως ο αθλητής του μπάσκετ καλείται να σηκωθεί ψηλά για να πετύχει το καλάθι, έτσι και κάθε άτομο οφείλει να κάνει την υπέρβαση και μέσω της συνεχούς προσπάθειας να πετυχαίνει αυτό που για πολλούς φαντάζει ανέφικτο.

Επίσης, με τη χρήση της αναλογίας, καθίστανται το νόημα πιο εύληπτο και σαφές και ο λόγος αποκτά μεγαλύτερη ζωντάνια και παραστατικότητα.

Εναλλακτικά χωρία :

Το μπάσκετ λέει: « αφήφηση την βαρύτητα, πέτα»

Το μπάσκετ όμως λέει: «κάν' το όπως και να έχει»

A2.γ

δυσπιστία // **εμπιστοσύνη** απέναντι στους θεσμούς
Αποσύνθεση// αίσθηση συλλογικής **ενότητας**
Μεταβαλλόμενο// συνεχώς **σταθερό** κόσμο

3^η δραστηριότητα

A3.

Άρθρο

- Τίτλος
- Αφόρμηση από την επικαιρότητα
- Γ' ενικό και α πληθυντικό

Ζητούμενο 1

Εφόδια

- Τυπικά προσόντα (πτυχία, αξιοποιήσεις, ξένες γλώσσες, γνώση ηλεκτρονικών υπολογιστών)
- Προσαρμοστικότητα/ ευελιξία (στην εποχή του AI δεν μπορείς να επαναπαύεσαι στις προϋπάρχουσες γνώσεις. Πρέπει διαρκώς να ανανεώνεις και να προσαρμόζεσαι στις συνθήκες)
- Αυτοβελτίωση (διαρκής στοχοθεσία, δια βίου εκπαίδευση, διαλλακτικότητα και αυτοκριτική ώστε να είσαι σε θέση να διορθώνεις τις αδυναμίες σου).

- Ομαδικό πνεύμα (αίσθηση του «ανήκειν», κοινωνικές δεξιότητες οι οποίες θα επιτρέψουν τη συνεργασία και τη συλλογικότητα).
- Ηθικές αξίες (ένας ηθικός κώδικας αξιών προσδιορίζει τον κάθε άνθρωπο σε όλους τους τομείς των δραστηριοτήτων του. Η εντιμότητα, η αλήθεια, η φερεγγυότητα και η ανιδιοτέλεια είναι τα ζητούμενα σε κάθε εποχή και σε κάθε επάγγελμα).
- Οργανωτικές αρετές (Είναι σημαντικό να οργανώνεις τον χρόνο σου και τις υποχρεώσεις σου σύμφωνα με τους καθημερινούς ρυθμούς ζωής. Να είσαι συνεπής στις προθεσμίες σου και να διαχειρίζεσαι κατάλληλα το ανθρώπινο δυναμικό).

Η συνταγή της επιτυχίας

Υπάρχει συνταγή για την επιτυχία; Και αν υπάρχει, αυτή ταυτίζεται με την ευτυχία; Με αφορμή μία συνέντευξη που διαβάστηκε στο πλαίσιο του μαθήματος των Νέων Ελληνικών αναφορικά με τον τρόπο με τον οποίο το μπάσκετ μπορεί να λειτουργήσει ως πηγή έμπνευσης για την εκπλήρωση των ονείρων ενός νέου ανθρώπου, το άρθρο αυτό θα επιχειρήσει να προτείνει ορισμένα από τα συστατικά της επιτυχίας.

Όσο στερεοτυπικό και αν ακούγεται, τα τυπικά προσόντα είναι αναγκαία αλλά όχι επαρκής προϋπόθεση για έναν νέο. Με τον όρο τυπικά προσόντα, εννοεί κανείς ένα πτυχίο, μία πιστοποίηση, μία εξειδίκευση σ' έναν τομέα, ώστε να μπορεί να διεκδικήσει μία θέση εργασίας με αξιώσεις. Ωστόσο αυτά τα τυπικά προσόντα πρέπει να συνοδεύονται από την αρετή της προσαρμοστικότητας και της ευελιξίας. Σε έναν κόσμο που συνεχώς αλλάζει δεν μπορεί κανείς να επαναπαύεται στις γνώσεις που απέκτησε στο πτυχίο...

Και ακριβώς επειδή τα όνειρα είναι δυσεπίτευκτα, δεν αρκεί η προσαρμοστικότητα αλλά χρειάζεται και η αέναη αυτοβελτίωση. Να αναζητάς πάντα την καλύτερη εκδοχή του εαυτού σου. Ο καλύτερος εαυτός σου σ' ένα συνεργατικό περιβάλλον. Γιατί όπως και το μπάσκετ είναι ομαδικό άθλημα, το ίδιο ισχύει και με τη ζωή. Το ομαδικό πνεύμα και η συλλογικότητα «κερδίζουν».

Κλείνοντας το συγκεκριμένο άρθρο, αξίζει κανείς να αναρωτηθεί. Ακόμα κι αν ένας νέος αποκτήσει τα προαναφερθέντα προσόντα, θα πετύχει; Η απάντηση είναι αβέβαιη, η επιτυχία εξάλλου δε θα εξασφαλίσει απαραίτητα την ευτυχία. Αξίζει όμως να το δοκιμάσει!

B. ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

B1. Το ποιητικό υποκείμενο «ζωγραφίζει» μεταφορικά τις μέρες του, δηλαδή δημιουργεί ποιήματα, τέχνη... Η επιλογή των χρωμάτων, που μετουσιώνονται σε ποιήματα, γίνεται σύμφωνα με τα συναισθήματα που βιώνει κάθε φορά. Ενώ, οι σκέψεις και οι ιδέες του καθορίζουν τα εκφραστικά μέσα, που αποτελούν τα υλικά της διαμόρφωσης των ποιημάτων. Τα συναισθήματα μετατρέπονται σε σκέψεις δίνοντας νόημα και ομορφιά στην καθημερινότητα μέσα από τη δημιουργία.

B2.

α) «παίρνω τα χρώματα»: Οριστική έγκλιση. Με τη χρήση της το ποιητικό υποκείμενο δηλώνει σταθερή στάση ζωής και μιλά με βεβαιότητα για το πως βλέπει τον κόσμο μέσα από την οπτική των χρωμάτων που έχει επιλέξει να δώσει σ' αυτόν ανάλογα με τις σκέψεις και τα συναισθήματά του. (μπορεί να αξιοποιηθεί οποιοδήποτε ρήμα σε Οριστική έγκλιση)

«να ζωγραφίσω»: Υποτακτική έγκλιση. Με τη χρήση της το ποιητικό υποκείμενο εκφράζει την έντονη επιθυμία του και προσδοκία του να παρουσιάσει και να αποδώσει ωραιοποιημένο τον κόσμο μέσα από την τέχνη της ζωγραφικής.

β) Μεταφορά: «Ζωγραφίζω τις μέρες μου με ποιήματα». « Παίρνω τα χρώματα απ' της καρδιάς τ' αλφαβητάρι»,

«τα υλικά απ' της σκέψης το εργαστήρι», «ταξιδεύω στη γη των εννοιών»,

« Ορειβατώ στα ύψη τους τα δυσθεώρητα», «και χάνομαι στις σημασίας τους το βυθό»,

«στην πινακοθήκη της καρδιάς μου», «Να ζωγραφίσω

τις μέρες όλου του κόσμου με ποιήματα».

Επανάληψη: «Ζωγραφίζω τις μέρες μου με ποιήματα.», «Να ζωγραφίσω τις μέρες όλου του κόσμου με ποιήματα».

Προσωποποίηση: «Κι έχω ένα όνειρο που με παιδεύει».

B3. Στους τελευταίους στίχους το ποιητικό υποκείμενο αποκαλύπτει το όνειρό του: «Να ζωγραφίσω τις μέρες όλου του κόσμου με ποιήματα, Γεμάτες ήλιο και γελαστά παιδιά.» Πρόκειται για ένα όραμα καθολικής ομορφιάς με έναν κόσμο χαρούμενο, όπου η ποίηση γίνεται δύναμη και φωτίζει τη ζωή όλων, γεμίζοντάς την φως, ελπίδα, χαρά, δικαιοσύνη, αισιοδοξία («ήλιο») και αθωότητα («γελαστά παιδιά») που απολαμβάνουν την παιδική τους ηλικία χωρίς έγνοιες, φοβίες και προβλήματα.

Αυτό το όνειρο μπορεί να εμπνεύσει σημερινούς νέους, γιατί προτείνει έναν κόσμο όπου η δημιουργικότητα, η ευαισθησία και η τέχνη έχουν κεντρική θέση. Σε μια εποχή έντασης και ανασφάλειας, η ιδέα ότι μπορούμε να «ζωγραφίσουμε» τις μέρες μας, να τις μεταμορφώσουμε με τα δικά μας «χρώματα» και λόγια, δίνει ελπίδα και αίσθηση προσωπικής δύναμης. Η ποίηση εδώ δεν είναι πολυτέλεια, αλλά τρόπος να ονειρευόμαστε και να διεκδικούμε έναν πιο ανθρώπινο κόσμο.